θρωπο!»

Στὶς 20 Αὐγούστου τοῦ 1854 ὁ γεωργὸς Ντανιὼ ψευτοκλαίγοντας μπροστὰ στὸν νέο εἰσαγγελέα, ἐδήλωσε καθαρὰ ὅτι εἶχε πῆ ψέμματα! Ὁ ταβερνιάρης Λεσπάνι, στὸν ὁποῖο χρωστοῦσε λεφτά, τὸν εἶχε ἀναγκάσει νὰ παίξη ἐκείνη τὴν ἀξιοθρήνητη κωμωδία τῆς φανταστικῆς ληστείας ἀπὸ τοὺς Λενιέ. Ἡ γυναῖκα πάλι τοῦ ταβερνιάρη ἀναγκάστηκε νὰ ὁμολογήση ὅτι ὁ ἐραστής της δὲν τὴν εἶχε φοβερίσει ποτὲ μὲ τὸ περίστροφο κι' ὅτι δὲν τῆς εἶχε πῆ ὅτι θὰ ξεπάστρευε κάποτε τὸ γέρο φιλάργυρο...

Ποιὸς ἦταν λοιπὸν ὁ δολοφόνος;

Ἡ ψυχοκόρη τῶν Λεσπάνι πῆγε μονάχη της τότε καὶ κατέθεσε στὸν εἰσαγγελέα, ὅτι δολοφόνος τοῦ γέρου φιλαργύρου ἦταν ὁ ἴδιος ὁ ταβερνιάρης! Ὁ Λεσπάνι μαζὺ μὲ τὸν Μπουαίν, τὸ γαμπρό του, εἶχε πάει νὰ πάρη κρασὶ ἀπὸ τὸν μπάρμπα Γκαιέ. Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ὁ ταβερνιάρης ἔπιανε ἕνα βαρέλι κρασί, μάλωσε μὲ τὸ φιλάργυρο γιὰ τὸ ζήτημα τῆς πληρωμῆς καὶ τότε, ὅπως ἦταν σκυμμένος ἀπάνω στὸ βαρέλι ὁ μπάρμπα Γκαιέ, ὁ Λεσπάνι τοῦ κατέφερε ἕνα δυνατὸ χτύπημα μ' ἕνα σφυρὶ στὸ κεφάλι.

Αὐτὸ τὸ ματωμένο σφυρὶ βρέθηκε στὸ ἰσόγειο τοῦ Σεσσάκ, τοῦ πεθεροῦ τοῦ ταβερνιάρη.

Ὁ δολοφόνος, φυσικά, δὲν μπόρεσε ν' ἀρνηθῆ τὴν ἐνοχή του κι' ὡμολόγησε τέλος ὅτι ὁ Ζὰν - Φρανσουὰ - Ντιεντονὲ Λενιὲ ἦταν ἀθῶος κι' ὅτι αὐτὸς εἶχε σκοτώσει τὸ γέρο φιλάργυρο καὶ τοῦ εἶχε κλέψει τὸ θησαυρό του καθὼς καὶ τὰ τρία βαρέλια μὲ τὸ κρασί. Ὕστερα δέ, γιὰ νὰ μὴν ἀνακαλυφθῆ, εἶχε βάλει φωτιὰ στὸ σπίτι τοῦ θύματός του.

Στὶς 12 Μαρτίου τοῦ 1855 λοιπόν, τὸ Κακουργιοδικεῖο τῆς Γιρόνδης κατεδίκασε σὲ εἴκοσι χρόνων καταναγκαστικὰ ἔργα τὸν Λεσπάνι καὶ τὸν γαμπρό του, τὸν Μπουαίν.

Ὁ Ζὰν Λενιέ, τὸ τραγικὸ θῦμα αὐτῆς τῆς ἱστορικῆς δικαστικῆς πλάνης, ἀπὸ «ἀπαίσιος κακοῦργος» ἔγινε τὸ εἴδωλο τοῦ κόσμου! Διωρίστηκε ἀμέσως σ' ἀνώτερες διοικητικὲς θέσεις μὲ κολοσσιαίους μισθούς, μὰ τὰ ὀχτὼ χρόνια στὰ κάτεργα τοῦ Ροσφόρ, εἶχαν κλονίσει τὴν ὑγεία του. Καὶ στὶς 22 Δεκεμβρίου τοῦ 1858, σὲ ἡλικία τριανταπέντε χρόνων, πέθανε στὴν Καρκασσόν, ψιθυρίζοντας στὸν πατέρα του μὲ τὴν τελευταία του πνοή:

Ὑπέφερα πολὺ στὴ ζωή μου, πατέρα, μὰ πεθαίνω εὐχαριστημένος, γιατὶ μιὰ ἡμέρα εἶδε ὅλος ὁ κόσμος ὅτι ἤμουν ἀθῶος! Συγχώρεσε ἐκείνους ποὺ μᾶς ἔκαναν κακό...

Αὐτὸς ὁ ἐφιαλτικὸς Γολγοθᾶς τοῦ Ζὰν Λενιέ, ποὺ θεωρήθηκε ὡς ἕνα ἔγκλημα τῆς δικαιοσύνης, εἶχε κατασυγκινήσει ἐκεῖνα τὰ χρόνια ὁλόκληρη τὴ Γαλλία κι' ἀπεθανάτισε τὄνομα τοῦ νεαροῦ δασκάλου τοῦ Φὶξ στὰ δικαστικὰ χρονικά.

ΖΑΝ ΚΑΡΟΝ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΙ Η' ΑΛΕΠΟΥ

(Μογγολικὸς μῦθος)

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, ἦταν ἕνα τρομερὸ λαίμαργο λιοντάρι, ποὺ, χάριν ποικιλίας, ἔτρωγε κάθε μέρα κι' ἀπὸ ἕνα νέο εἶδος ζώου. Ὅταν ὅμως ἦρθε κι' ἡ σειρὰ τῆς ἀλεποῦς, τὸ λιοντάρι φάνηκε πολὺ στενοχωρημένο.

—Τί νὰ φάω ἀπὸ σένα, κακομοίρα μου; εἶπε στὴν ἀλεποῦ. Ἐσὺ δὲν μοῦ φτάνεις οὔτε γιὰ κολατσιό.

Ἡ ἀλεποῦ τότε ἔκαμε μιὰ τοῦμπα κι' εἶπε:

—Σὲ παρακαλῶ, μεγάλε καὶ δυνατὲ βασιληᾶ τῶν ζώων, κάνε μου τὴ χάρι νὰ μὲ φᾶς.

—Μπᾶ! Τὸ θέλεις, λοιπόν, νὰ σὲ φάω;...

—Ναί, γιατὶ ἂν δὲν μὲ φάη τὸ δικό σου εὐγενικώτατο στόμα, θὰ μὲ φάη τὸ ἄγριο, τὸ ἀπαίσιο καὶ βρωμερὸ στόμα ἑνὸς ἄλλου θηρίου, ποὺ μοιάζει μὲ σένα καὶ θέλει νὰ σοῦ πάρη τὴ βασιλεία.

—Τί λές; Ὑπάρχει ἄλλο θηρίο ποὺ ἔχει τὴ θρασύτητα νὰ θέλη νὰ μοῦ πάρη τὴ βασιλεία;

—Ναί, μεγαλειότατέ μου! Κι' ἂν θέλεις πᾶμε νὰ σοῦ τὸ δείξω.

—Πᾶμε! εἶπε τὸ λιοντάρι, μουγκρίζοντας ἀπὸ ὀργὴ καὶ χτυπῶντας τὴν οὐρά του.

Ἡ ἀλεποῦ ὡδήγησε τότε τὸ τρομερὸ λιοντάρι κοντὰ σὲ μιὰ λίμνη κι' ἀφοῦ τὸ ἔβαλε νὰ σταθῆ ἀπὸ πάνω, ὥστε νὰ καθρεφτίζεται στὸ νερὸ ἡ μορφή του, τοῦ εἶπε:

—Νά το, αὐτὸ εἶνε τὸ θηρίο ποὺ σὲ βρίζει!...

Τὸ τρομερὸ λιοντάρι τότε, λυσσασμένο ἀπὸ ὀργή, ὥρμησε πάνω στό... εἴδωλό του. Βούτηξε ὅμως μέσα στὸ νερὸ κι' ἔκαμε ὧρες νὰ βγῆ.

Ἔτσι ἡ ἀλεποῦ μὲ τὴν πονηριά της σώθηκε, ἐνῶ τὸ δυνατὸ λιοντάρι, μὲ τὴν κοτσαμάρα του, τὴν ἔπαθε σὰν χάχας!...

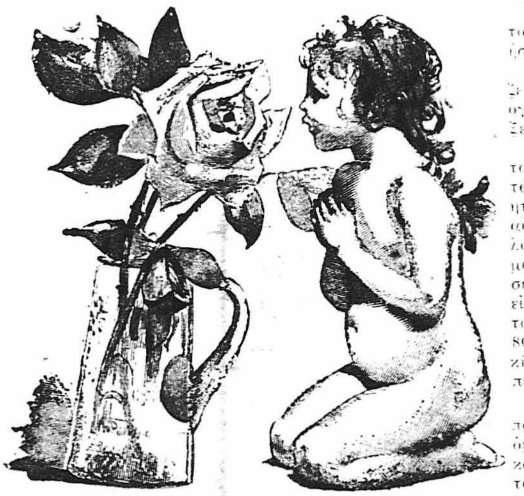

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Πῶς ἐκδηλώνουν τὴ χαρά τους τὰ ζῶα. Ποιὰ σκυλιὰ δὲν κουνᾶνε ποτὲ τὴν οὐρά τους. Πόσες λέξεις μεταχειριζόμαστε στὶς ὁμιλίες μας. Οἱ ζητιάνοι τοῦ Παρισιοῦ. Ἕνα περίεργο βιβλίο. κτλ. κτλ.

Γιατὶ τὰ σκυλιὰ κουνοῦν τὴν οὐρά τους;

Φαίνεται, μᾶς ἐξηγοῦν οἱ ζωολόγοι, ὅτι ὅπως ἐμεῖς χαμογελᾶμε ὅταν εἴμαστε εὐχαριστημένοι, ἔτσι καὶ τὰ σκυλιὰ ἐκδηλώνουν τὴν εὐχαρίστησί τους, κουνῶντας τὴν οὐρά τους.

Κι' ἡ γάτα ἐπίσης ἐκδηλώνει τὴ χαρά της μ' ἕναν δικό της τρόπο. Θὰ τὴν ἔχετε ἰδῆ βέβαια πολλὲς φορὲς νὰ τρίβη τὴν ράχη της στὸ πόδι σας, καὶ τέλος, μόλις τὴ χαϊδέψετε, νὰ πέφτη κάτω καὶ νὰ κυλιέται. Τὸ ἀγαθὸ ζῶο ἐκδηλώνει ἔτσι τὴν εὐχαρίστησί του, τὴ μεγάλη του χαρά.

Ὅταν τὸ σκυλὶ τὸ χαϊδεύετε καὶ δὲν κουνάει τὴν οὐρά του, λένε οἱ ζωολόγοι, σημαίνει ὅτι εἶνε ἢ ἀχάριστο ἢ λυπημένο, ἢ ἄγριο πολύ, ἢ ἄρρωστο, ἢ παραχορτασμένο.

Γνώρισμα ἐπίσης τῆς ὑγείας τῶν σκυλιῶν εἶνε, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κούνημα τῆς οὐρᾶς του, καὶ ἡ ὑγρότης καὶ δροσερότης τῆς μύτης των.

* * *

Ξέρετε πόσες λέξεις μεταχειριζόμαστε στὴν καθημερινή μας ὁμιλία;

Φυσικά, ὁ ἀριθμὸς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ μόρφωσι τοῦ καθενός. Τὸ λεξιλόγιο, λόγου χάριν, ἑνὸς ἀγραμμάτου χωρικοῦ, δὲν περιλαμβάνει περισσότερες ἀπὸ τριακόσιες λέξεις. Ἡ ἰδέες του ἄλλως τε εἶνε φτωχές, ἡ παραστάσεις του λίγες κι' ἡ 300 λέξεις τοῦ εἶνε ἀρκετὲς γιὰ νὰ ἐκφραστῆ.

Ἕνας βουλευτὴς πάλι, μιλῶντας ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, θὰ χρησιμοποιήση τὸ πολὺ 1.500 ἕως 1.800 λέξεις.

Ἕνας συγγραφεὺς μέτριος μεταχειρίζεται 2000 λέξεις, ἕνας καλὸς μυθιστοριογράφος ὅμως περισσότερες ἀπὸ 4000 λέξεις.

Ἂν ἔχετε διαβάσει τὸν «Ἀπολεσθέντα Παράδεισον» τοῦ Μίλτωνος, θὰ φαντάζεσθε φυσικὰ ὅτι ὁ μέγας Ἄγγλος ποιητὴς ἐχρησιμοποίησε γιὰ τὸ ποίημά του αὐτὸ περισσότερες λέξεις ἀπὸ κάθε ἄλλον. Γιατὶ σᾶς ἐκπλήσσει βέβαια ὁ θαυμαστὸς πλοῦτος καὶ ἡ ποικιλία τῆς ἐκφράσεως, ἡ ἀκριβολογία καὶ τὸ πλῆθος τῶν εἰκόνων. Καὶ ὅμως τὸ λεξιλόγιο τοῦ Μίλτωνος δὲν περιλαμβάνει περισσότερες ἀπὸ 8000 λέξεις, ἐνῷ στὸ λεξικὸ τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης, ὡς γνωστόν, περιέχονται περισσότερες ἀπὸ 200.000 λέξεις.

Πρέπει νὰ σημειωθῆ τέλος, ὅτι οἱ ὑπολογισμοὶ αὐτοὶ ἀφοροῦν ὄχι μόνον τὴν ὁμιλία τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν γυναικῶν, ἂν καὶ πολλοὶ θὰ παραξενευθοῦν ὅταν πληροφορηθοῦν ὅτι τὸ λεξιλόγιο μιᾶς γυναίκας, καὶ τῆς πιὸ «γλωσσοῦς» ἀκόμα, δὲν ἔχει περισσότερες ἀπὸ 500 λέξεις.

* * *

Ἕνας Γάλλος δημοσιογράφος, συγγραφεὺς ἑνὸς ἐνδιαφέροντος βιβλίου γιὰ τοὺς Παρισινοὺς ζητιάνους, διηγεῖται τὸ ἑξῆς περιστατικό, ἀναφερόμενο στὴν ἐποχὴ τοῦ μεγάλου πολέμου:

«Τὸ Παρίσι περνοῦσε τότε τὶς τρομερώτερες ἡμέρες ἀγωνίας. Ὁ ἐχθρὸς ἀπειλοῦσε νὰ εἰσέλθη στὴν ὡραία πρωτεύουσά μας. Θὰ μποροῦσε λοιπὸν νὰ ἰδῆ κανεὶς ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες τὰ ἐκπληκτικώτερα δείγματα πατριωτισμοῦ. Κι' αὐτοὶ οἱ ζητιάνοι ἀκόμα ἔτρεξαν νὰ ὑπερασπίσουν τὸ ἀγαπημένο τους Παρίσι. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς μὲ ἐξέπληξε περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους. Ἦταν ἐπὶ πολλὰ ἔτη γνωστὸς ὡς «ὁ τυφλὸς ζητιάνος τοῦ γεφυριοῦ». Κάθε φορὰ ποὺ περνοῦσα ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου στάθμευε, τὸν ἔβλεπα νὰ μαζεύη πασπατευτὰ τὶς δεκάρες ποὺ τοῦ πετοῦσαν. Στὶς κρίσιμες ἡμέρες ὅμως τοῦ πολέμου, εἶχε ἐγκαταλείψει τὴ θέσι του. Ποῦ εἶχε πάει; Τὸν εἶδα σὲ λίγες μέρες καὶ τὸν ἀνεγνώρισα στὸ πρῶτο σύνταγμα, ἐβάδιζε ἔξω ἀπ' τὸ Παρίσι. Δὲν ἦταν πειὰ τυφλός. Στὶς κρίσιμες ἐκεῖνες ἡμέρες «βρῆκε τὸ φῶς του» καὶ ἔτρεξε νὰ ὑπερασπίση τὴν πόλι, ποὺ τοῦ ἔδινε ψωμί...»

«Οἱ ζητιάνοι τοῦ Παρισιοῦ, γενικά, ἀποτελοῦν μιὰ πολὺ περίεργη τάξι ἀνθρώπων. Ζητιανεύουν μὲ τέχνη καὶ μέθοδο, ὅπως ἕνας γιατρὸς ἢ δικηγόρος ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμά του. Ἔχουν κι' αὐτοὶ δασκάλους στὴν τέχνη τῆς ζητιανιᾶς. Ἔχουν στὴν τάξι τους καλλιτέχνας, οἱ ὁποῖοι ζωγραφίζουν πληγὲς στὰ σώματά τους, ράφτες ποὺ τοὺς φτιάνουν κοστούμια, τὰ ὁποῖα σᾶς κάνουν νὰ φαντάζεστε σημαντικὰς παραμορφώσεις, ποὺ δὲν ὑπάρχουν, καὶ δυὸ περιοδικά, ποὺ τοὺς πληροφοροῦν γιὰ χίλια δυὸ πράγματα καὶ τοὺς ὑποδεικνύουν τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο μποροῦν νὰ μποῦν στὰ διάφορα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα.

»Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς βλέπουν τὸν... ψύλλο ἀπὸ ἕνα χιλιόμετρο μακρυά, κι' ὅμως ὑποκρίνονται τὸν τυφλόν, καὶ ἄλλοι περπατοῦν μὲ στρεβλωμένα τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια. Τὸ βράδυ ὅμως ποὺ πᾶνε στὸ σπίτι τους, πετοῦν τὰ κουρέλια τους, παίρνουν τὸ θερμὸ λουτρό τους καὶ κάθονται νὰ ξεκουραστοῦν ἀπὸ τοὺς μόχθους τῆς ἡμέρας!...»

Μήπως δὲν γίνονται ὅμως τὰ ἴδια καὶ στὴν ὡραία μας Ἀθήνα;